

Programmabegroting 2023

Voorne-Putten

Ontwerpbegroting

2023

Inhoud

1. Bestuurlijke samenvatting	1
2. Uitgangspunten	3
3. Programma instandhouding en ontwikkeling gebieden	5
3.1. Gebiedsbeheer	5
3.1.1. Beheerinformatie	5
3.1.2. Uitvoeren terreininspecties	5
3.1.3. Ondersteuning recreatie-, landschaps- en natuurbeheer	6
3.1.4. Uitvoeren terreinbeheer	6
3.1.5. Omgevingsmanagement	6
3.1.6. Beheer vastgoed en gronden	7
3.1.7. Toezicht en handhaving	7
3.1.8. Vergunningen, ontheffingen en toestemmingen	7
3.2. Maatschappelijke betrokkenheid	7
3.2.1. Vrijwilligers en actief burgerschap	8
3.3. Plannen maken	9
3.3.1. Plan- en projectvoorbereiding	9
3.3.2. Beheerkostenberekening en analyses	9
3.4. Overhead	10
3.4.1. Bestuursproducten	10
3.4.1.1. Accountmanagement	10
3.4.1.2. Bestuurssecretaris	10
3.4.1.3. Secretariaat	10
3.4.2. Financiële diensten	11
3.4.2.1. Financieel beleid	11
3.4.2.2. Planning en control	11
3.4.3. Juridische diensten	11
3.4.3.1. Aansprakelijkheid	11
3.4.3.2. Juridische ondersteuning	12
3.4.3.3. Procederen	12
3.4.3.4. WOB-procedures	12
3.5. Projecten/kredieten	13

3.6. Mutaties reserves	13
3.7. Wat gaat het kosten?	14
4. Paragrafen	15
4.1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing	15
4.2. Onderhoud kapitaalgoederen	20
4.3. Financiering	22
4.4. Grondbeleid	23
4.5. Bedrijfsvoering	24
4.6. Deelnemersbijdrage	24
5. Financiële begroting en bijlagen	25

1. Bestuurlijke samenvatting

Toekomst recreatieschap

In de afgelopen jaren zien we dat veel inwoners en bezoekers de weg weten te vinden naar de verschillende gebieden op Voorne-Putten. De laatste tijd mede als gevolg van de corona maatregelen, waardoor waarde van de gebieden in de nabijheid tot uitdrukking komen. Het recreatieschap maakt onderdeel uit van dit toeristisch en recreatief product binnen de Zuid-Hollandse Delta en is daarmee bij uitstek de omgeving waar niet alleen de eigen inwoners maar ook de bezoekers uit het sterk verstedelijkte gebied ontspanning en rust weet te vinden. Het recreatieschap zal binnen de bestaande mogelijkheden een bijdrage leveren aan een verder herstel uit de coronacrisis.

Recreatieschap Voorne-Putten heeft op 1 januari 2021 een samenwerkingsovereenkomst afgesloten met Staatsbosbeheer. Deze overeenkomst heeft een looptijd van vijf jaar. Hiermee is de governance van het schap in een meer stabiele fase gekomen en toekomstbestendig. Nieuwe bestuurlijke opgaven dienen zich aan vanwege het aflopen en de werking van de financieringsovereenkomsten met respectievelijk de gemeente Rotterdam en de Provincie Zuid-Holland. Met beide partijen wordt overlegd over de financiering van het beheer na afloop van de overeenkomsten en inmiddels worden contouren van een nieuwe subsidieregeling van de provincie voor het beheer van recreatiegebieden duidelijk. Niettemin zal dit effect hebben op de voorliggende en daaropvolgende begrotingsjaren. De afloop van deze overeenkomsten vraagt om een zorgvuldige financiële beschouwing waarbij het verkrijgen van eigen inkomsten zoals eerder als doelstelling benoemd centraal zal staan.

Daarnaast gaan drie van de vier deelnemende gemeenten per 1 januari 2023 op in de nieuwe gemeente Voorne aan Zee. Het schapsbestuur is voornemens om eind 2022 een strategisch overdrachtsdocument vaststellen met als doel de bestuurlijke en financiële continuïteit en stabiliteit van het recreatieschap vast te leggen en daarmee een beeld presenteren van opgaven voor de jaren 2023 tot en met 2025. Aan het einde van deze periode zal de overeenkomst met Staatsbosbeheer en de financieringsovereenkomst met de provincie aflopen. Inhoudelijk zal de in 2020 uitgevoerde Verkenning van kansen en ambities de basis vormen voor initiatieven binnen het gebied zodat de inwoners en de bezoekers ook in de toekomst hiervan kunnen genieten. Voor de directe omgeving vormt het anderzijds onderdeel van de economische motor binnen dit deel van de delta. Zowel de verkenning als het project kwaliteitsimpuls oevers en steigers hebben invloed op en maken deel uit van de regiodeal Zuid-Hollandse Delta, een Rijksprogramma om te komen tot een evenwichtige groei en samenwerking binnen de regio.

Het recreatieschap heeft in 2022 het Ontwikkelperspectief bos Voorne-Putten. Deze opgave komt voort uit de wens zo snel mogelijk antwoord te geven op de essentaksterfte en deze te combineren met de ambitie vanuit het Rijk om extra hectaren bomen te planten. De uitwerking zal in nauwe samenwerking met de deelnemende gemeenten worden uitgevoerd. Onderwerpen van blijvende aandacht is de aanwezigheid van alg in de wateren binnen het beheersgebied en het gebruik van de gebieden. Verder onderzoek zal noodzakelijk zijn om in de toekomst de juiste maatregelen te nemen ten behoeve van de kwaliteit van het water. Wat betreft het gebruik van de gebieden vraagt het houden van toezicht en het handhaven steeds meer aandacht hetgeen een opwaartse druk heeft op de capaciteit en de kosten. Tenslotte zal in de komende tijd ook het onderwerp van de bereikbaarheid over water een punt van aandacht zijn, op meerdere tafels en vanuit meerdere belangen komt dit onderwerp op de agenda recreatie en toerisme.

Financiële samenvatting

Voor 2023 ligt er een sluitende begroting met een deelnemersbijdrage van € 1.333.798, een subsidiebijdrage van de gemeente Rotterdam van € 150.000 en een subsidie van de Provincie Zuid-Holland van € 877.200. De deelnemersbijdrage wordt gespecificeerd weergegeven in paragraaf 3.7. Voor een nadere specificatie van de lasten en baten wordt verwezen naar de diverse paragrafen. In hoofdstuk 5 wordt verder ingegaan op de meerjarenraming en de vermogenspositie.

2. Uitgangspunten

Het uitgangspunt voor de programmabegroting 2023 is het bestaande en aanvaarde beleid, zoals vastgelegd in de Programmabegroting 2022, de Najaarsrapportage 2021 en de besluiten van het Algemeen Bestuur tot 1 maart 2022.

De opbrengsten uit huren, pachten, e.d. zijn conform de actuele contracten bijgesteld en ook worden eventuele nieuwe (externe) ontwikkelingen (bij bestaand beleid) meegenomen.

Voor de prijsstijging op de ramingen voor 2023 is een indexatie van 4,8% toegepast, overeenkomstig het indexeringspercentage van de Kring van gemeentesecretarissen. Deze indexering wordt toegepast op alle lasten, met uitzondering van belastingen, verzekeringen, rentelasten en afschrijvingen. De indexering wordt in principe niet toegepast op de baten (voorzichtigheidsbeginsel). Voor de meerjarenraming 2024 tot en met 2027 is geen indexering toegepast.

De begroting 2023 en de meerjarenraming 2024-2027 moeten, conform de uitgangspunten in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV), structureel en reëel in evenwicht zijn. Dit houdt in dat structurele lasten kunnen worden gedekt met structurele baten. Als dit niet het geval zou zijn, zou de kans groot zijn dat er op termijn een begrotingstekort ontstaat. De nadere uitwerking is opgenomen in de financiële begroting (zie hoofdstuk 5).

De programmabegroting moet half april voorafgaand aan het betreffende begrotingsjaar klaar zijn. Dit heeft te maken met bepalingen uit de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr).

Het recreatieschap en Staatsbosbeheer hebben eind 2020 een nieuwe samenwerkingsovereenkomst met elkaar afgesloten voor de periode 2021 tot en met 2025. In deze overeenkomst is afgesproken dat het recreatieschap en Staatsbosbeheer gezamenlijk een uitvoeringsprogramma vormen op de gewenste ambities en inrichting van het werkgebied van het schap. Dit uitvoeringsprogramma is in 2021 opgesteld en wordt jaarlijks vertaald in de begroting.

De provincie Zuid-Holland is per 1 januari 2018 uitgetreden uit de gemeenschappelijke regeling. De wijze en mate van financiële betrokkenheid in de toekomst van de provincie bij het recreatieschap is vastgelegd in de 'Financieringsovereenkomst VPR-PZH'. De financieringsovereenkomst is in deze begroting verwerkt. Deze bijdrage is niet meer zichtbaar onder de deelnemersbijdragen, maar is opgenomen als subsidiebijdrage onder de baten.

De gemeente Rotterdam is eveneens per 1 januari 2018 uitgetreden uit de gemeenschappelijke regeling. De financiële afspraken hier omtrent zijn vastgelegd in de 'Hoofdlijnen overeenkomst Uittreding Rotterdam'. De bijdrage van de gemeente Rotterdam is niet meer zichtbaar onder de deelnemersbijdrage, maar is opgenomen als subsidiebijdrage onder de baten.

Het aflopen van de overeenkomsten met gemeente Rotterdam en de provincie Zuid-Holland vraagt om heroriëntatie van de begroting. Hierbij zal in het verlengde van de gesprekken met deze lichamen een analyse worden opgesteld omtrent de mogelijke beleidsmaatregelen. Hierbij kan naast mogelijke taakstellingen en vervangingsinvesteringen eveneens worden gedacht aan de in de samenvatting genoemde inkomsten. Uitbreiding van areaal in relatie tot andere economische ontwikkelingen in het kader van de regiodeal kunnen hierbij een voorbeeld zijn. Op dit moment wordt in het meerjarenperspectief de algemene reserve ingezet om de doelstellingen te bereiken en deze risico's te mitigeren.

3. Programma instandhouding en ontwikkeling gebieden

Het programma is opgebouwd uit de volgende onderdelen:

- Gebiedsbeheer
- Economisch beheer
- Communicatie
- Toezicht en Handhaving
- Ontwikkeling
- Overhead
- Algemene dekkingsmiddelen
- Kredieten en
- Mutatie reserves

3.1. Gebiedsbeheer

Aantrekkelijke en gevarieerde gebieden, die onderling samenhangen en verbonden zijn, en waarin recreatie en ecologie elkaar versterken. Dat vraagt om professioneel beheer. Met het Terrein Beheer Model (TBM) bijvoorbeeld, waarmee we gefundeerde inrichtings- en beheerkeuzes kunnen maken, met inzicht in de beheerkosten.

Voor het aantrekkelijk houden van de gebieden is het belangrijk dat bezoekers zich er welkom en veilig voelen. Het recreatieve aanbod is divers en sluit aan bij de vraag van de gebruikers. En we zorgen voor de afhandeling van vragen, klachten en verzoeken voor gebruik van het gebied en voor handhaving.

3.1.1. Beheerinformatie

Wat willen we bereiken

Beheerinformatie levert inzicht in de beheerwerkzaamheden en kosten voor de komende jaren. Deze informatie is onmisbaar voor een goede beheervoorbereiding en -uitvoering in de terreinen.

Wat gaan we er voor doen

Metten is weten. Daarom is het van belang dat de beheerinformatie inzichtelijk en op orde is. De koppeling aan een Geografisch Informatie Systeem (GIS) aan het Terrein Beheer Model maakt data en kosten inzichtelijk, goed te beheren en te vergelijken. Het gaat hierbij om bijvoorbeeld kaartmateriaal van de huidige en toekomstige inrichting, planningen, geografische gebiedsanalyses en beschrijvingen van kapitaalgoederen zoals wegen en paden, maar ook 'kunstwerkpaspoorten' voor bijvoorbeeld bruggen en steigers.

3.1.2. Uitvoeren terreininspecties

Wat willen we bereiken

Het uitvoeren van inspecties leidt tot actuele, heldere beheerdata. Daarmee kan op de korte termijn de kwaliteit en veiligheid in de gebieden gewaarborgd worden en is op de langere termijn inzicht in de noodzakelijke investeringen.

Wat gaan we er voor doen

Door systematische visuele en technische inspecties te doen blijft er zicht op de onderhoudsstaat van de natuur- en recreatieterreinen. Zo kan er tijdig bijgestuurd worden.

Inspecties stellen in staat dat:

- de kwaliteit van het terrein te geborgd wordt;
- de meerjarenplanningen groot onderhoud actueel gehouden wordt;
- de veiligheid in het gebied (beter) gewaarborgd blijven;
- er invulling gegeven wordt aan aantoonbaarheid (juridische aansprakelijkheid).

3.1.3. Ondersteuning recreatie-, landschaps- en natuurbeheer

Wat willen we bereiken

Beoogd wordt een natuurlijke en eigentijdse inrichting van de terreinen, met naast recreatieve mogelijkheden ook aandacht voor landschappelijke kwaliteit en vergroting van de biodiversiteit.

Wat gaan we er voor doen

Terreinbeheer is continu inspelen op nieuwe wettelijke kaders en op vragen en veranderend gebruik van stakeholders in en om de terreinen. Het is dan ook belangrijk om deze vraagstukken goed te volgen en aanpassingen te onderbouwen en te implementeren in het beheer. Recreatieadviseurs, ecologen en landschapsarchitecten zetten hierbij hun kennis van zowel het recreatiegebruik en de natuur- en landschapswaarden van de gebieden als hun landelijke expertise in, zodat het beheer wordt ingericht vanuit een integraal perspectief.

3.1.4. Uitvoeren terreinbeheer

Wat willen we bereiken

Efficiënt en hoogwaardig terreinbeheer levert een duurzaam onderhouden recreatie- en natuurgebied op dat aansluit op de wensen van bezoekers, met faciliteiten die schoon, heel en veilig zijn. Daarnaast draagt het beheer bij aan natuurwaarden en biodiversiteit.

Wat gaan we er voor doen

Binnen de kaders van wet- en regelgeving en met behoud van de landschappelijke kwaliteit wordt integraal en duurzaam terreinbeheer uitgevoerd. Verder wordt er op basis van Social Return gewerkt; en wordt ervaring in beheer, recreatie en biodiversiteit gedeeld. Uitvoering van het werk gebeurt op basis van het Terrein Beheer Model. Deze systematiek garandeert de kwaliteit van het beheer en maakt vervangingsinvesteringen voor dagelijks en groot onderhoud per jaar inzichtelijk. De meerjarige onderhoudsplanning geeft ook inzicht voor de lange termijn.

3.1.5. Omgevingsmanagement

Wat willen we bereiken

Beoogd wordt een brede waardering voor de gebieden, heldere communicatie en samenwerking met belanghebbenden, gezamenlijke verantwoordelijkheid en begrip voor beheermaatregelen.

Wat gaan we er voor doen

Veel mensen voelen zich betrokken bij uw gebieden en willen graag meedenken en bijdragen aan het beheer van terreinen. Goed terreinbeheer betekent dus ook: communicatie en samenwerking met de omgeving en belanghebbenden. Er wordt gebruik gemaakt van diverse vormen van gebieds- en stakeholdercommunicatie, zoals participatie- en informatiebijeenkomsten, woordvoering, en (landelijke) online en offline communicatiekanalen. De boswachters zijn hierbij lokaal aanspreekpunt en monitoren wat er in de omgeving leeft. Uiteraard worden ook landelijke expertise en netwerken ingezet.

3.1.6. Beheer vastgoed en gronden

Wat willen we bereiken

Professioneel vastgoed- en grondbeheer houdt u de (vermogens)positie op orde. Bovendien wordt voldaan aan de rechten en plichten die het eigendom met zich meebrengt. Zorgvuldig en passend medegebruik draagt bij aan het recreatieaanbod én aan structurele inkomsten.

Wat gaan we er voor doen

De grondpositie (de gronden en vastgoed binnen het werkingsgebied) vormt de basis van elk natuur- en recreatiegebied. Duurzame borging van dit bezit vraagt om zorgvuldig beheer (goed rentmeesterschap). Daarmee wordt invulling gegeven aan verzoeken om medegebruik, bijvoorbeeld door erfpacht- of andere gebruiksovereenkomsten aan te gaan, inclusief de administratieve, financiële en juridische afwikkeling daarvan. Professioneel grond- en vastgoedbeheer is ook financieel van belang: de grond en gebouwen vormen immers uw kapitaal.

3.1.7. Toezicht en handhaving

Wat willen we bereiken

Beoogd wordt een gebied te leveren waar mensen zich veilig en welkom voelen en waar de natuur wordt beschermd. Door naleving van de wet- en regelgeving blijft de kwaliteit van het gebied op orde en de recreatie- en belevingswaarde hoog.

Wat gaan we er voor doen

Toezicht en handhaving bestaat uit vier onderdelen:

- Gastheerschap voor de gebruikersgroepen;
- Handhaving op geldende bepalingen en wetgeving;
- Samenwerking met andere bevoegde toezichthouders (politie, gemeentelijke handhavers);
- Vaartoezicht in waterrijke gebieden.

De uitvoering van deze onderdelen door boswachters met boa-bevoegdheden, gebeurt in overleg met o.a. gemeenten en andere toezichthouders. Hierbij wordt ingespeeld op de aard van het gebied en mogelijke probleemsituaties in de terreinen en/of op het water.

3.1.8. Vergunningen, ontheffingen en toestemmingen

Wat willen we bereiken

De gebieden bieden ruimte voor initiatieven van derden, zorgvuldig getoetst aan de andere belangen voor het terrein. Afspraken met partijen worden vastgelegd en gecommuniceerd.

Wat gaan we er voor doen

De gebieden worden regelmatig gebruikt door organisaties en particulieren voor het organiseren van activiteiten en evenementen. Dat is een maatschappelijke meerwaarde. Want naast het beschermen van natuur, zijn ook het beleven en benutten van terreinen belangrijke waarden. Maar niet alles kan en mag overal. Daarom is het nodig om heldere afspraken te maken over het gebruik van het gebied en de faciliteiten, zeker bij grote bezoekersaantallen. Dit wordt vastgelegd in de vorm van een vergunning (verlening door gemeenten), ontheffing of toestemming. Vanzelfsprekend op basis van de afspraken en doelstellingen die voor een terrein gelden.

3.2. Maatschappelijke betrokkenheid

Duurzaam, hoogwaardig beheer vraagt om afstemmen en samenwerken. Met omwonenden, ondernemers en diverse gebruikersgroepen. Mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt vinden er zinvol werk en hun inzet verhoogt de kwaliteit van gebieden. Ook zorgen we dat de terreinen

toegankelijk zijn voor mensen met een beperking en bieden we lesprogramma's en voorzieningen aan voor jeugd.

Zo verbinden we duurzaam beheer met maatschappelijk beheer en werken we samen aan terreinen waar mens en natuur elkaar vinden.

3.2.1. Vrijwilligers en actief burgerschap

Wat willen we bereiken

Een zorgvuldige aanpak van vrijwilligerswerk en actief burgerschap leidt tot betrokkenheid, betekenis en plezier bij gebruikers en de omgeving van het gebied. De vrijwilligers werken mee aan excursies, jeugdactiviteiten en terreinbeheer, maar ook helpen zij bij monitoring, toezicht en handhaving en bij vragen, meldingen en klachten van bezoekers.

Wat gaan we er voor doen

Veel mensen voelen zich betrokken bij de gebieden en zetten zich er graag voor in. 'Vrijwilligers en actief burgerschap' is een essentieel product om hen hiervoor op een zorgvuldige, professionele manier ruimte te bieden en terreinen op eigentijdse wijze te beheren. Dat levert kwalitatief hoogstaand gebiedsbeheer op en bovendien draagvlak in de omgeving.

Het bestaat uit o.a.:

- professionele begeleiding inzet van vrijwilligers;
- faciliteren en onderhouden van participatiegroepen;
- samenwerken met bewonersplatforms, stichtingen en verenigingen.

3.3. Plannen maken

Gebiedsbeheer gaat verder dan de bestaande inrichting zorgvuldig en efficiënt in stand houden. Het gaat ook om flexibel kunnen reageren op veranderende maatschappelijke en ecologische vraagstukken. Maar ook om aanpassing van beheer naar de nieuwste inzichten op het gebied van recreatie, kwaliteit van de leefomgeving, klimaatadaptatie en ecosystemen. Dat vraagt om strategische en onderbouwde doorontwikkeling van terreinen.

3.3.1. Plan- en projectvoorbereiding

Gedurende het jaar kunnen zich knelpunten of kansen aandienen, die vragen om een eerste beoordeling en standpuntbepaling door het bestuur. Om flexibel op dergelijke ontwikkelingen te kunnen reageren wordt een budget van € 25.000 opgenomen. Ten laste van dit budget wordt alleen de inzet van capaciteit benodigd voor het opstellen van een bestuursvoorstel gebracht. Dit voorstel heeft als doel een besluit te nemen of het schap het gesignaleerde probleem wil oplossen of de kans wil benutten en bereid is daarvoor middelen beschikbaar te stellen. Zo'n voorstel geeft daarom inzicht in welke kosten en opbrengsten aan een vervolg zijn verbonden.

3.3.2. Beheerkostenberekening en analyses

Wat willen we bereiken

De beheerkostenberekening geeft inzicht in de beheerkosten voordat de herinrichting start zodat vooraf bestuurlijke, beheersmatige en financiële keuzes gemaakt kunnen worden en daarmee grip geeft op de begroting (geprognostiseerde en werkelijke kosten).

Wat gaan we er voor doen

Bij de grote of kleinere herinrichting van een gebied, of bij het inrichten van nieuw terrein, is het wenselijk vooraf inzicht in de te verwachten beheerkosten te hebben. Dit wordt verzorgd door beheerkostenberekeningen en -analyses uit te voeren. In deze berekeningen worden de beheerkosten van de huidige situatie afgezet tegen die van de toekomstige inrichting van een gebied. Ook wordt een analyse gemaakt van de kostenbepalende elementen, zodat er gefundeerd keuzes gemaakt kunnen worden.

3.4. Overhead

Efficiënt beheer staat of valt met kwalitatief hoogwaardige bestuurlijke en juridische advisering aan het Dagelijks Bestuur en het Algemeen Bestuur, over ten minste de volgende aandachtsgebieden:

- lopende zaken, beleid, ontwikkelingen en toekomst van het schap
- nieuwe of gewijzigde wet- en regelgeving die van invloed zijn op het schap

Daarbij wordt rekening gehouden met wat er speelt op de betreffende beleidsvelden en met het netwerk binnen en buiten het schap. Dit netwerk bestaat o.a. uit schapsdeelnemers, ambtelijk apparaat, natuur- en milieuorganisaties en stakeholders in het schapsgebied. Tevens wordt het Algemeen Bestuur, het Dagelijks Bestuur en de voorzitter bijgestaan in alles wat de hen opgedragen taken aangaat, o.a. met een goed financieel en administratief management en met een solide juridische onderbouwing en afhandeling.

3.4.1. Bestuursproducten

3.4.1.1. Accountmanagement

Wat willen we bereiken

De accountmanager is een deskundig aanspreekpunt vanuit Staatsbosbeheer voor het recreatieschap en een opdrachtnemer voor de bestuurlijke opdrachten.

Wat gaan we er voor doen

Met de bestuurlijk-juridische achtergrond en kennis organisatie fungeert de accountmanager als sparringpartner voor het schap. Hij is opdrachtnemer voor bestuurlijke opdrachten, bewaakt de voortgang van de projecten en werkzaamheden die daaruit voortkomen en informeert het schap over de voortgang en de eindresultaten.

3.4.1.2. Bestuurssecretaris

Wat willen we bereiken

De bestuurssecretaris levert een effectieve ondersteuning en advisering van het bestuur.

Wat gaan we er voor doen

De bestuurssecretaris is de expert-sparringpartner. Hij adviseert en begeleidt het bestuur en andere samenwerkingspartners. Met zijn bestuurlijk-juridische achtergrond heeft hij veel kennis van onder meer gemeenschappelijke regelingen. Hij ondersteunt de uitvoering van bestuurlijke taken en besluitvormingsprocessen en denkt mee over bestuurlijke vraagstukken. Als rechterhand van het bestuur vertaalt de bestuurssecretaris besluiten naar concrete afspraken voor Staatsbosbeheer.

3.4.1.3. Secretariaat

Wat willen we bereiken

Het ambtelijk secretariaat zorgt ervoor dat de vergaderingen goed voorbereid en professioneel verlopen, dat de daarbij behorende vergaderstukken tijdig beschikbaar zijn en dat de archivering op orde is.

Wat gaan we er voor doen

Het ambtelijk secretariaat verzorgt de planning, organisatie, voorbereiding, verslaglegging en archivering van de bestuursvergaderingen. Met gedegen kennis van bestuurlijk-juridische processen bewaakt de ambtelijk secretaris dat voldaan wordt aan de vereisten en bepalingen die onder meer de Wet Gemeenschappelijke Regelingen stelt.

3.4.2. Financiële diensten

3.4.2.1. Financieel beleid

Wat willen we bereiken

Beoogd wordt een solide financieel beleid dat voldoet aan juridische en financiële vereisten, verordeningen, notities en kaders.

Wat gaan we er voor doen

Zorgvuldig terreinbeheer en -ontwikkeling vraagt om zorgvuldig budgetbeheer. De beschikbare middelen zijn immers bedoeld om de doelen en visie te realiseren voor uw gebieden. Door kennis, ervaring en netwerk worden de terreinen zo efficiënt mogelijk beheerd. Er wordt een intern inkoop- en beleidskader opgesteld, (Europese) aanbestedingen worden begeleid, contracten worden opgesteld, rapportages voor verantwoording en accountantscontrole worden verzorgd, en de verzekeringsportefeuille wordt gecoördineerd. Uiteraard volgens de wettelijke vereisten. En op onderwerpen wordt financieel advies gegeven.

3.4.2.2. Planning en control

Wat willen we bereiken

Een Planning & Control-cyclus (P&C) is een wettelijke vereiste. En het geeft daarnaast kader en sturing aan het bestuur en biedt ondersteuning om de doelstellingen te bereiken.

Wat gaan we er voor doen

Deze P&C begint met het plannen van de jaarlijkse activiteiten (begroting) en eindigt met het vaststellen van het jaarresultaat en het samenstellen van de jaarrekening. Administratie (de vastlegging van financiële handelingen) en projectcontrolling maken vanzelfsprekend onderdeel uit van P&C. Met de najaarsrapportage wordt de uitvoering van activiteiten bewaakt en wordt er voor gezorgd dat de bedrijfsvoering 'in control' blijft. Indien nodig wordt het voorgenomen beleid of de activiteiten en processen bijgesteld. Uiteraard binnen het extern kader van Gemeentewet, het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV), fiscale wetgeving en andere wet- en regelgeving.

3.4.3. Juridische diensten

3.4.3.1. Aansprakelijkheid

Wat willen we bereiken

Beoogd wordt een beperking van aansprakelijkheidsprocedures, -risico's en -kosten. Efficiënte afhandeling van klachten voorkomt bovendien eventuele beroepsprocedures bij de Nationale Ombudsman.

Wat gaan we er voor doen

Terreineigendom en -beheer brengen juridische verantwoordelijkheden met zich mee. Gezorgd wordt voor een onderbouwde afwijzing of toewijzing van claims, voor de (financiële) afhandeling ervan, of claims worden doorgestuurd naar de verantwoordelijke partij. Omgekeerd wordt gezorgd voor aansprakelijkheidstelling van derden bij schade aan de terreinen. Bij klachten op grond van de Algemene wet bestuursrecht wordt gezorgd voor correspondentie met de directe toezichthouder (Politie en OM), worden hoorzittingen voorbereid en worden beslissingen opgesteld. Verder worden

beroepen van klagers bij de Nationale Ombudsman afgehandeld. In bezwaarprocedures wordt gezorgd voor de hoorzittingen en worden beslissingen op bezwaar opgesteld.

3.4.3.2. Juridische ondersteuning

Wat willen we bereiken

Beoogd wordt een goede en snelle juridische ondersteuning ter voorkoming en beperking van imagoschade en allerhande risico's.

Wat gaan we er voor doen

Voor effectief beheer en ontwikkeling van terreinen is een solide juridische basis onmisbaar. Daarom wordt vorm gegeven aan tal van overeenkomsten in het kader van beleid en uitvoering van beheer, waaronder de samenwerking met derden (private en publieke partijen). Dat gebeurt onder andere door adviseren, beoordelen en/of opstellen van overeenkomsten.

3.4.3.3. Procederen

Wat willen we bereiken

Het voorkomen van een onnodige gerechtelijke procedure spaart tijd en geld. In die gevallen waarin geprocedeerd moet worden, wordt een vlotte en correcte afhandeling van de procedure beoogd en draagt zodoende bij aan een besparing van kosten en komt uw imago ten goede.

Wat gaan we er voor doen

Mochten conflicten met derden tot juridische procedures leiden, dan wordt er geprocedeerd als verweerder, eisende partij, gedaagde of belanghebbende en zijn de juristen het aanspreekpunt voor de advocaat. Ook worden collega's bijgestaan in juridische procedures, bijvoorbeeld als zij slachtoffer zijn van een delict of een ongeval. Als het nodig is, wordt er opgetreden als gemachtigde in een gerechtelijke procedure.

3.4.3.4. WOB-procedures

Wat willen we bereiken

Gestreefd wordt naar een snelle en correcte afhandeling van WOB-procedures.

Wat gaan we er voor doen

WOB-verzoeken worden in behandeling genomen. Ook kan een zienswijze opgesteld worden op een WOB-verzoek dat door derden wordt behandeld en waarin het recreatieschap derde-belanghebbende bent. Cruciaal hierbij is dat over de gevraagde informatie (documenten) beschikt kan worden.

3.5. Projecten/kredieten

Er zijn bij het opstellen van deze begroting geen projecten die doorlopen tot in 2022.

3.6. Mutaties reserves

Deelproduct/product	Lasten			Baten			Saldo		
	Rekening 2021	Begroting na wijziging 2022	Begroting 2023	Rekening 2021	Begroting na wijziging 2022	Begroting 2023	Rekening 2021	Begroting na wijziging 2022	Begroting 2023
Mutatie reserves									
Reserve Rotterdamse Reddingsbrigade		42.000	42.000		33.823	33.823	-	8.177	8.177
Algemene Reserve							-	-	-
Reserve vervangingsinvesteringen		9.730					-	9.730	-
Investeringsreserve							-	-	-
Reserve afschrijvingen					6.714	87.697	-	(6.714)	(87.697)
	344.588			374.352			(29.764)	-	-
Totaal mutatie reserves	344.588	51.730	42.000	374.352	40.537	121.520	(29.764)	11.193	(79.520)

3.7. Wat gaat het kosten?

Deelproduct/product	Lasten			Baten			Saldo			
	Rekening 2021	Begroting na wijziging 2022	Begroting 2023	Rekening 2021	Begroting na wijziging 2022	Begroting 2023	Rekening 2021	Begroting na wijziging 2022	Begroting 2023	
	Personeel	889.600	810.000	848.910	-	-	-	889.600	810.000	848.910
	Materieel	2.088.893	2.265.894	2.171.288	1.144.371	1.156.480	966.680	944.522	1.109.414	1.204.608
Gebiedsbeheer		2.978.493	3.075.894	3.020.198	1.144.371	1.156.480	966.680	1.834.122	1.919.414	2.053.518
	Personeel	109.900	25.500	26.700	-	-	-	109.900	25.500	26.700
	Materieel	7.557	-	-	-	-	-	7.557	-	-
Ontwikkeling		117.457	25.500	26.700	-	-	-	117.457	25.500	26.700
Overhead										
	Personeel	51.356	23.200	24.300	-	-	-	51.356	23.200	24.300
	Materieel	106.372	94.600	99.100	-	-	-	106.372	94.600	99.100
Bestuurlijke diensten		157.728	117.800	123.400	-	-	-	157.728	117.800	123.400
	Personeel	55.900	116.300	121.900	-	-	-	55.900	116.300	121.900
	Materieel	17.641	38.200	40.000	-	-	-	17.641	38.200	40.000
Financiële diensten		73.541	154.500	161.900	-	-	-	73.541	154.500	161.900
	Personeel	11.900	24.800	26.100	-	-	-	11.900	24.800	26.100
	Materieel	-	6.300	6.600	-	-	-	-	6.300	6.600
Juridische diensten		11.900	31.100	32.700	-	-	-	11.900	31.100	32.700
Totaal overhead		243.169	303.400	318.000	-	-	-	243.169	303.400	318.000
	Overige kosten									
	Deelnemersbijdrage			-	1.248.977	1.272.707	1.333.798	(1.248.977)	(1.272.707)	(1.333.798)
	Bijdrage Provincie Zuid-Holland			-	1.000.042	877.200	877.200	(1.000.042)	(877.200)	(877.200)
	Bijdrage gemeente Rotterdam			-	150.000	150.000	150.000	(150.000)	(150.000)	(150.000)
Algemene middelen		-	-	-	100			(100)		
					2.399.119	2.299.907	2.360.998	(2.399.119)	(2.299.907)	(2.360.998)
Onvoorzien		-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo gewone bedrijfsvoering		3.339.119	3.445.194	3.407.198	3.543.490	3.456.387	3.327.678	(204.371)	(11.193)	79.520
Totaal kredieten		134.790	-	-	15.000	-	-	119.790	-	-
Saldo van baten en lasten		3.473.909	3.445.194	3.407.198	3.558.490	3.456.387	3.327.678	(84.581)	(11.193)	79.520
Totaal mutatie reserves		344.588	51.730	42.000	374.352	40.537	121.520	(29.764)	11.193	(79.520)
Saldo		3.818.497	3.496.924	3.449.198	3.932.842	3.496.924	3.449.198	(114.345)	-	0

4. Paragrafen

4.1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen weerspiegelt de mate waarin het recreatieschap in staat is middelen vrij te maken om de risico's die zich in de praktijk voordoen op te vangen zonder dat dit betekent dat het beleid veranderd of ingekrompen moet worden.

Conform de nota weerstandsvermogen wordt de ratio weerstandsvermogen berekend om te bepalen of het recreatieschap in staat is voldoende financiële middelen vrij te maken voor het dekken van de risico's op het moment dat de risico's zich voordoen. Voor de waardering van de toereikendheid van het weerstandsvermogen wordt de volgende tabel gehanteerd.

Ratio weerstandsvermogen

Waarderingscijfer	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	> 2,0	Uitstekend
B	1,4 < x < 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 < x < 1,4	Voldoende
D	0,8 < x < 1,0	Matig
E	0,6 < x < 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

Risicoanalyse

Risico's	Aard van het risico	Financiële omvang risico	Kans van optreden* H/M/L	Impact (uitgaande van vier jaar)
1. Invoering van de Vennootschapsbelasting (Vpb) voor overheidsondernemingen	Structureel	PM	Gemiddeld	PM
2. Economische grondzaken	Incidenteel en structureel	PM	Gemiddeld	PM

* De financiële impact wordt berekend door bij een hoog risico 80%, bij een gemiddeld risico 50% en bij een laag risico 20% van het bedrag van de financiële omvang te nemen.

Risico 1: Invoering van de Vennootschapsbelasting (Vpb) voor overheidsondernemingen

Met ingang van 1 januari 2016 is de Vpb-plicht voor overheidslichamen, waaronder gemeenschappelijke regelingen, ingevoerd. De vennootschapsbelastingrisico's zijn inmiddels in beeld gebracht. Daarbij is uitgegaan van de begroting 2015 en de realisatie 2016. Per activiteit of cluster van activiteiten is beoordeeld of met de uitvoering van de betreffende activiteit een onderneming in fiscaalrechtelijke zin wordt gedreven. Er is sprake van een fiscale onderneming indien aan elk van de volgende drie voorwaarden is voldaan:

1. Duurzame organisatie van kapitaal en arbeid;
2. Deelname aan het economisch verkeer;
3. Winstoogmerk en/of concurrentie.

Voor een aantal activiteiten, dat valt onder economisch beheer (huren en erfpacht) is waarschijnlijk geen sprake van een fiscale onderneming, omdat geen sprake is van deelname aan het economisch verkeer. Aan dit criterium is niet voldaan aangezien de activiteiten beperkt zijn tot 'normaal vermogensbeheer'. In dit geval kan worden gesteld dat sprake is van normaal vermogensbeheer, omdat er slechts beperkt arbeid wordt verricht en er geen causaal verband is tussen arbeid en rendement.

Voor de overige activiteiten is ook geen sprake van een fiscale onderneming omdat geen sprake is van structurele vermogensoverschotten dan wel wordt het standpunt ingenomen dat een vrijstelling kan worden toegepast, zodat geen vennootschapsbelasting is verschuldigd.

Aangezien het ingenomen standpunt van de Recreatieschappen (nog) niet is afgestemd met de Belastingdienst, blijft de vennootschapsbelasting een risico. Dit is echter niet te kwantificeren en wordt derhalve beschouwd als een PM-post.

Risico 2: Economische grondzaken

Bodemverontreiniging. In een gebied als Voorne Putten kunnen milieuverontreinigingen aanwezig zijn die momenteel niet bij het schap bekend zijn en waarvan de veroorzaker na ontdekking niet kan worden aangesproken. In een aantal gevallen kan het schap echter wel verantwoordelijk gehouden worden voor de kosten van sanering. De kosten hiervoor zullen pas bekend worden wanneer een dergelijke milieuverontreiniging wordt aangetroffen.

In een groot aantal gebieden binnen Voorne Putten bevindt zich vervuild havenslib-

Wanneer er nieuwe ontwikkelingen komen voor bestaande gebieden, zal nagegaan moeten worden of er vervuiling is. Indien er sprake is van vervuiling zal eerst een saneringsplan moeten worden opgesteld.

Groot onderhoud (verhuurde) panden (bijzonder risico): Het schap is verantwoordelijk voor uitvoering van het groot onderhoud van al haar in eigendom zijnde panden, ook degene die zij heeft verhuurd. Dit is niet in TBM opgenomen. Tevens is zij verantwoordelijk voor de risico's aan de opstal (waarvoor een opstalverzekering is afgesloten).

Groot onderhoud (verhuurde) gronden (Incidenteel risico): In beginsel is VP verantwoordelijk voor het groot onderhoud van de gronden en daarop aanwezige beplanting (denk aan essentakziekte), oevers e.d., mits de huurder het dagelijks onderhoud naar behoren heeft uitgevoerd.

Economische crisis / COVID-19 (bijzondere contractrisico): als gevolg van de economische crisis en van de overheidsmaatregelen die getroffen zijn om COVID-19 in te dammen, is het niet uitgesloten dat dit tot betalingsproblemen bij uw relaties leidt. Vele gesprekken over onder andere betalingsregelingen zullen volgen, met als mogelijk meest ingrijpende stap opzegging van de overeenkomst.

COVID-19 (Corona)

Het COVID-19 (Corona) virus heeft financiële gevolgen gehad voor de jaarrekening 2021. Voornamelijk in de debiteurenpositie, hiervoor is een voorziening getroffen in de jaarrekening 2021. Naar verwachting zal COVID19 ook in 2022 en wellicht de jaren daarna op veel beleidsterreinen van onze begroting impact hebben. Hoe groot de financiële impact zal zijn is onmogelijk te bepalen. We monitoren onze risico's en die van onze partners voortdurend. Onze organisatie loopt geen risico voor de continuïteit. We bewaken onze liquiditeitspositie goed en nemen zo nodig maatregelen om onze taken gedurende deze crisis zo goed mogelijk te blijven uitvoeren.

Ratio Weerstandsvermogen

Zoals hiervoor aangegeven wordt de ratio weerstandsvermogen berekend om te bepalen of het schap in staat is voldoende financiële middelen vrij te maken voor het dekken van de risico's op het moment dat de risico's zich voordoen.

De geprognosticeerde stand van de Algemene Reserve is per eind 2023 ca. € 0,2 miljoen.

De gekwantificeerde risico's zijn op PM gesteld. Daarmee is de ratio van het Weerstandsvermogen uitstekend te noemen.

Kengetallen

Voor het verhogen van de transparantie en om makkelijker inzicht te krijgen in de financiële positie en de baten en de lasten worden met ingang van de begroting 2017 een aantal voorgeschreven kengetallen opgenomen. De kengetallen staan in onderstaande tabel.

Kengetallen	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
netto schuldquote	-35%	-44%	-40%	-63%	-76%
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.
solvabiliteitsratio	45%	45%	48%	48%	48%
structurele exploitatieruimte					

Deze kengetallen geven enig inzicht in de financiële positie en de financiële weerbaar- en wendbaarheid van de organisatie.

De Provincie Zuid-Holland gebruikt de volgende signaleringswaarden:

Kengetal	gezond	neutraal	risicovol
netto schuldquote	<90%	90-130%	>130%
netto schuldquote gecorrigeerd	<90%	90-130%	>130%
solvabiliteitsratio	>50%	20-50%	<20%
structurele exploitatieruimte	>0%	0%	<0%

De netto schuldquote geeft een beeld van het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Bij de "netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen" worden ook de verstrekte leningen meegenomen. Een negatieve schuldquote geeft in feite aan dat er per saldo geen sprake is van een schuld.

De solvabiliteitsratio wordt berekend als het percentage van het totale eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen van het recreatieschap. Dit geeft inzicht in de mate waarin het schap in staat is om aan haar financiële verplichtingen te voldoen. De solvabiliteitsratio is ruim positief.

Het kengetal "structurele exploitatieruimte" geeft aan of de structurele baten groter zijn dan de structurele lasten. Dit wordt in het kengetal als percentage van de totale baten uitgedrukt. Dit kengetal zegt in feite iets over het structurele jaarrekeningsaldo, d.w.z. zonder alle incidentele baten en lasten. Het percentage is positief, wat betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van de leningen) te dekken.

EMU saldo

De berekening van het EMU-saldo is op transactiebasis. Dit betekent dat de daadwerkelijke betaling van belang is. De berekeningswijze is vergelijkbaar met het kasstelsel, dat voor het Rijk van toepassing is. De decentrale overheden, waaronder de provincies, voeren echter een administratie uit op basis van het baten-lastenstelsel. Dit stelsel is voor de decentrale overheden verplicht op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten). Het EMU-saldo wordt berekend door, afhankelijk van de kasmutatie, bij het exploitatiesaldo enkele posten op te tellen of af te trekken.

Omschrijving	Telling	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	+/+	80	50	46	46	2.089
Afschrijvingen tlv de exploitatie	+/+	101	100	69	62	62
Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	+/+	-77	130	-242	71	201
Investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	-/-	0	0	0	0	0
Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht op investeringen in (im)materiële vaste activa	+/+	0	0	0	0	0
Aankoop van grond en uitgaven aan bouw-, woonrijp maken	-/-	0	0	0	0	0
Lasten op balanspost Voorzieningen voor zover deze transacties met derden betreffen	-/-	0	0	0	0	0
Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	-/-	0	0	0	0	0
Aandeel in EMU-saldo		104	280	-128	179	2.352

4.2. Onderhoud kapitaalgoederen

Het goed onderhouden van de gebieden is een belangrijke taak voor het recreatieschap om duurzaam gebruik mogelijk te maken. Als basis voor het plannen van regulier- en groot onderhoud en vervangingsinvesteringen wordt het Terrein Beheer Model (TBM) gehanteerd. Dit model is gebaseerd op zogenaamde doeltypen (bijvoorbeeld speel- en ligweide, strand of bos) waarvoor een gestandaardiseerde inrichting met daarbij behorende onderhoudscycli en normkosten zijn bepaald. Het totaal aan oppervlaktes, stuks en lengte van de aanwezige doeltypes bepaalt met de cycli en de normkosten de geplande uitgaven voor meerjarig duurzaam onderhoud. Het Terrein Beheer Model wordt periodiek herijkt.

Voorziening groot onderhoud

De geplande uitgaven van groot onderhoud fluctueren van jaar tot jaar. Dit kan een direct en groot effect hebben op het jaarresultaat en daarmee op de jaarlijkse deelnemersbijdrage. Om dit ongewenste effect zoveel mogelijk te voorkomen heeft het recreatieschap ervoor gekozen om een egalisatievoorziening groot onderhoud in te stellen. Jaarlijks wordt een vastgestelde dotatie ten laste van de exploitatie gebracht en de werkelijke onderhoudslasten worden ten laste van de voorziening groot onderhoud verantwoord.

Programma groot onderhoud

In onderstaande tabel is het verwachte verloop van de voorziening Groot Onderhoud te zien voor de komende jaren.

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Stand voorziening Groot onderhoud per 01-01	2.096.335	2.213.354	1.227.337	1.150.821	1.281.286	1.038.994	1.110.267
Dotatie	646.000	683.200	683.200	683.200	683.200	683.200	683.200
Extra dotatie cf. uitvoeringsagenda		65.400	65.400	65.400	65.400	65.400	65.400
planning materiële uitgaven inclusief indexering		566.138	634.705	475.489	762.224	521.021	421.172
planning personele uitgaven		169.841	190.411	142.647	228.667	156.306	126.352
werkelijke uitgaven 2021 M	408.234						
werkelijke uitgaven 2021 P	120.747						
materiële uitgaven op werken uit jaarschijf 2020 <i>inclusief indexering</i>		617.565					
personele uitgaven op werken uit jaarschijf 2020		185.269					
materiële uitgaven op werken uit jaarschijf 2021 <i>inclusief indexering</i>		150.619					
personele uitgaven op werken uit jaarschijf 2021		45.186					
Stand voorziening groot onderhoud per 31-12	2.213.354	1.227.337	1.150.821	1.281.286	1.038.994	1.110.267	1.311.343

In 2023 is groot onderhoud en vervangingsonderhoud voorzien aan o.a.:

- bos en beplantingen: het uitvoeren van groot onderhoud en het aanpakken van essentaksterfte in het recreatiegebied Bernisse-Midden;
- asfaltverhardingen in het gehele beheergebied (wegen, parkeerterreinen en fietspaden);
- halfverharde wandelpaden en parkeerterreinen in het gehele beheergebied;

Onderstaand een volledig overzicht van de in 2023 geplande werkzaamheden (excl. P):

Categorie	2023
TBM-overig	25.551
Bos	59
Solitair en knotbomen	38.889
Duikers	-
Niet normatieve assets (lampjes)	46.386
Asfalt	174.250
Bagger	4.763
Elementenverharding	-
Gras	-
Halfverharding	325.010
Harde oevers	-
Steenbestorting	-
Zwemwater	-
Gebouwen	7.179
Bruggen	12.464
Vlonders en steigers	155
Totaal GO	634.705

Er zijn in 2023 geen vervangingsinvesteringen gepland.

4.3. Financiering

Kasgeldlimiet

Tot het kasgeld behoren alle vlottende schulden < 1 jaar, de contante gelden in kas, de uitgaande gelden < 1 jaar en de tegoeden / schulden rekening-courant. Doel van de kasgeldlimiet is het beperken van de renterisico's op de korte schuld. De korte schuld is bedoeld voor de lopende uitgaven en zodoende is de limiet gekoppeld aan het begrotingstotaal. De kasgeldlimiet is bij ministeriële regeling vastgesteld op 8,5 % van het totaal van de jaarbegroting bij aanvang van het jaar. In 2023 is er geen zicht op dat er kasgeldleningen afgesloten worden.

Renterisiconorm

De renterisiconorm stelt een limiet aan het renterisico over de lange termijn financiering. Het renterisico is het geldbedrag aan leningen dat in een bepaald jaar aan renteherziening en herfinanciering onderhevig is. Het renterisico mag maximaal 20% van het begrotingstotaal per 1 januari van het betreffende kalenderjaar bedragen. De renterisiconorm benadrukt het belang van een goede spreiding van de leningenportefeuille en de renterisico's. Er zijn op balansdatum 2023 drie uitstaande geldleningen zonder renteherziening gedurende de looptijd. Er is geen sprake van herfinanciering. Derhalve is er geen renterisico. Ten aanzien van het risicobeheer van de huidige leningen zijn er geen beleidsvoornemens. Het renteresultaat is gelijk aan de rentelasten en bedraagt 50.293 euro. Tevens is er geen sprake van een financieringsbehoefte.

Schatkistbankieren

Bij het schatkistbankieren wordt dagelijks het saldo bij een vastgesteld drempelbedrag overgeboekt op een bankrekening ten gunste van de rekening-courant die een decentrale overheid heeft bij de schatkist. Omgekeerd kan het saldo ook worden aangevuld ten laste van de rekening-courant die een decentrale overheid heeft bij de schatkist. Voor het schap zijn de benodigde overeenkomsten met het Rijk afgesloten. Het drempelbedrag voor 2023 is € 1.000.000.

4.4. Grondbeleid

Algemeen

Het dagelijks bestuur van het recreatieschap heeft begin 2016 de nota grondbeleid vastgesteld waarin de volgende uitgangspunten centraal staan:

- Grond is een middel en geen doel.
- Bij en met de inzet van grond en vastgoed wordt financiële optimalisatie nagestreefd.
- Met de inzet van grond wordt samenwerking met gebiedspartijen gezocht.
- Hoewel het schap zelf geen grond- of opstalexploitaties voert, heeft zij in haar aanpak een actieve houding. Hierbij stuurt zij – in samenwerking met de andere gebiedspartijen – actief op programmering, kostenbeheersing en opbrengstoptimalisatie.
- Het schap werkt innovatief en extern gericht, zoekt naar nieuwe verbanden en geeft waar mogelijk ruimte aan nieuwe technologieën en duurzame toepassingen.
- Het schap neemt in beginsel niet risicodragend deel in gebieds- en vastgoed)ontwikkelingen en niet zelf grond- of opstalexploitaties voert.
- Bij de inzet van grond en vastgoed werkt het schap transparant en marktconform.

Financieel

Naast het algemene uitgangspunt van financiële optimalisatie is de inzet vooral gericht op het behoud van het huidige niveau van inkomsten in de schapsbegroting, zulks in relatie tot de met eigendom/erfpacht samenhangende kosten.

Schapsspecifiek

In programma 2 van de jaarrekening wordt ingegaan op de specifieke grond- en vastgoedontwikkelingen in het schap en de daarbij gerealiseerde resultaten. Daarnaast wordt verwezen.

Grondpositie

Grondpositie per 31 december 2021:

Oppervlakte:	31-12-2020	31-12-2021*	Toelichting mutatie:
Totaal	826 ha	826 ha	

*Afgerond op hele getallen

Deze tabel betreft de grondpositie; in het onderdeel “gebiedsbeheer” van programma 2 wordt ingegaan op het beheerareaal en eventuele mutaties hierin.

Peildatum voor deze tabel is de kadastrale registratie per 31 december 2021.

4.5. Bedrijfsvoering

Productomschrijving	Gebiedsbeheer	Maatschappelijke betrokkenheid	Ontwikkeling	Overhead	Totaal
Beheerinformatie	44.100				44.100
Uitvoeren Terreininspecties	59.500				59.500
Ondersteuning recreatie-, landschaps- en natuurbeheer	20.100				20.100
uitvoeren Terreinbeheer RO 30%	288.210				288.210
Omgevingscommunicatie	60.400				60.400
Beheer vastgoed en gronden (rentmeesterschap)	84.300				84.300
Toezicht en Handhaving	258.300				258.300
Vergunningen, ontheffingen en toestemmingen	34.000				34.000
Vrijwilligers en actief burgerschap		42.300			42.300
Adviesdiensten o.m. strategische vastgoedontwikkeling			26.700		26.700
Bestuurlijke diensten					
Accountmanagement				24.300	24.300
Financiële diensten					
Financieel beleid				7.100	7.100
Planning en control				114.800	114.800
Juridische diensten					
Aansprakelijkheid				6.400	6.400
Juridische ondersteuning				17.100	17.100
Procederen				1.300	1.300
WOB-procedures				1.300	1.300
Subtotaal	848.910	42.300	26.700	172.300	1.090.210
Dienstverlening in uitgaven voorziening Groot Onderhoud	190.400				190.400
Totaal					1.280.610

4.6. Deelnemersbijdrage

Verdeling deelnemersbijdrage	Aandeel in nadelig exploitatiesaldo	Aandeel in nadelig exploitatiesaldo	Percentage	Inwoners per 01-01-2021
	2022	2023		
<i>Verdeling overige gemeenten:</i>				
Gemeente Nissewaard	720.849	720.849	54,04%	85.440
Gemeente Brielle	147.131	147.131	11,03%	17.439
Gemeente Hellevoetsluis	340.108	340.108	25,50%	40.312
Gemeente Westvoorne	125.710	125.710	9,42%	14.900
	1.333.798	1.333.798	100%	158.091

De deelnemersbijdrage wordt ten laste gebracht naar rato van het aantal inwoners per gemeente. Het inwoneraantal wordt bepaald aan de hand van de cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) per 1 januari van het jaar waarin de begroting wordt vastgesteld waaruit het te verrekenen exploitatiesaldo blijkt (t-1). Bij het opmaken van de begroting waren de CBS cijfers over 2022 nog niet beschikbaar, deze worden bij de rapportages over 2023 verwerkt. De deelnemersbijdrage voor 2023 bestaat uit een indexatie van 4,8% over de bijdrage van 2022.

5. Financiële begroting en bijlagen

Deelproduct/product	Lasten			Baten			Saldo			
	Rekening 2021	Begroting na wijziging 2022	Begroting 2023	Rekening 2021	Begroting na wijziging 2022	Begroting 2023	Rekening 2021	Begroting na wijziging 2022	Begroting 2023	
	Personeel	889.600	810.000	848.910	-	-	-	889.600	810.000	848.910
	Materieel	2.088.893	2.265.894	2.171.288	1.144.371	1.156.480	966.680	944.522	1.109.414	1.204.608
Gebiedsbeheer		2.978.493	3.075.894	3.020.198	1.144.371	1.156.480	966.680	1.834.122	1.919.414	2.053.518
	Personeel	109.900	25.500	26.700	-	-	-	109.900	25.500	26.700
	Materieel	7.557	-	-	-	-	-	7.557	-	-
Ontwikkeling		117.457	25.500	26.700	-	-	-	117.457	25.500	26.700
Overhead										
	Personeel	51.356	23.200	24.300	-	-	-	51.356	23.200	24.300
	Materieel	106.372	94.600	99.100	-	-	-	106.372	94.600	99.100
Bestuurlijke diensten		157.728	117.800	123.400	-	-	-	157.728	117.800	123.400
	Personeel	55.900	116.300	121.900	-	-	-	55.900	116.300	121.900
	Materieel	17.641	38.200	40.000	-	-	-	17.641	38.200	40.000
Financiële diensten		73.541	154.500	161.900	-	-	-	73.541	154.500	161.900
	Personeel	11.900	24.800	26.100	-	-	-	11.900	24.800	26.100
	Materieel	-	6.300	6.600	-	-	-	-	6.300	6.600
Juridische diensten		11.900	31.100	32.700	-	-	-	11.900	31.100	32.700
Totaal overhead		243.169	303.400	318.000	-	-	-	243.169	303.400	318.000
	Overige kosten									
	Deelnemersbijdrage			-	1.248.977	1.272.707	1.333.798	(1.248.977)	(1.272.707)	(1.333.798)
	Bijdrage Provincie Zuid-Holland			-	1.000.042	877.200	877.200	(1.000.042)	(877.200)	(877.200)
	Bijdrage gemeente Rotterdam			-	150.000	150.000	150.000	(150.000)	(150.000)	(150.000)
Algemene middelen		-	-	-	100	-	-	(100)	-	-
					2.399.119	2.299.907	2.360.998	(2.399.119)	(2.299.907)	(2.360.998)
Onvoorzien		-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo gewone bedrijfsvoering		3.339.119	3.445.194	3.407.198	3.543.490	3.456.387	3.327.678	(204.371)	(11.193)	79.520
Totaal kredieten		134.790	-	-	15.000	-	-	119.790	-	-
Saldo van baten en lasten		3.473.909	3.445.194	3.407.198	3.558.490	3.456.387	3.327.678	(84.581)	(11.193)	79.520
Totaal mutatie reserves		344.588	51.730	42.000	374.352	40.537	121.520	(29.764)	11.193	(79.520)
Saldo		3.818.497	3.496.924	3.449.198	3.932.842	3.496.924	3.449.198	(114.345)	-	0

Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Het overzicht van lasten en baten is als volgt opgebouwd:

Reguliere lasten en baten bedrijfsvoering

Dit onderdeel betreft de exploitatielasten en –baten van de structurele activiteiten. Dit zijn de jaarlijks min of meer in dezelfde vorm terugkerende activiteiten. Op basis van deze informatie kunnen meerjarige trends en ontwikkelingen worden geschetst.

Diverse lasten en baten bedrijfsvoering

In tegenstelling tot de reguliere lasten en baten komen deze exploitatielasten en – baten slechts incidenteel voor door de aard hiervan en/of de oorzaak. Het gaat hierbij om o.a. de effecten van periodieke herzieningen van voorzieningen, de financiële consequenties van uitspraken op beroeps- en bezwaarschriften die niet voorzien kunnen worden en terugontvangen bedragen. Deze zaken, welke niet zijn begroot, worden separaat gepresenteerd om de vergelijkbaarheid over de jaren heen eenvoudiger te maken.

Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Dit onderdeel omvat alle mutaties (stortingen en onttrekkingen) in de reserves.

Inhoudelijke toelichting

De ramingen zijn gebaseerd op de uitgangspunten die in hoofdstuk 2 van deze begroting zijn vermeld.

Structureel evenwicht

In verband met de aanscherping van het financieel toezicht is in de begroting en de meerjarenraming het structureel en reëel evenwicht geïntroduceerd. Het BBV is aangepast, zodat Algemeen Bestuur en financieel toezichthouder kunnen vaststellen of sprake is van een structureel en reëel evenwicht in de begroting en de meerjarenraming. Algemeen uitgangspunt is dat structurele lasten en baten die lasten en baten zijn die betrekking hebben op posten of beleid met een looptijd van meer dan drie jaar. Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves worden als incidenteel beschouwd, tenzij het gaat om reguliere onttrekkingen aan financieringsreserves c.q. dekkingsreserves (kapitaallasten) of om onttrekkingen uit een daartoe toereikende (bestemmings)reserve gedurende een periode van minimaal 3 jaar met als doel het dekken van structurele lasten. Het structureel en reëel begrotingsevenwicht wordt berekend door de totale lasten en baten te verminderen met de incidentele lasten en baten. Het saldo dat overblijft moet positief zijn (de structurele baten zijn dan groter dan de structurele lasten).

Uiteenzetting van de financiële positie (geprognosticeerde balans)

De financiële positie in meerjarenperspectief blijkt uit de geprognosticeerde balanscijfers voor de jaren 2024 tot en met 2027.

Totaaloverzicht	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
ACTIVA					
Materiële vaste activa	2.610.462	2.457.206	2.310.573	2.163.941	2.085.528
Financiële vaste activa	-	-	-	-	-
Vlottende activa	3.215.276	3.281.692	2.971.225	2.972.655	3.096.788
Totaal activa	5.825.738	5.738.898	5.281.798	5.136.596	5.182.316
PASSIVA					
Reserves	2.619.941	2.570.136	2.524.439	2.478.742	2.495.905
(Geraamd) resultaat	-	-	-	-	-
Voorzieningen	1.150.820	1.281.284	1.038.993	1.110.266	1.311.342
Langlopende schulden	1.149.115	981.616	812.504	641.726	469.207
Vlottende passiva	905.862	905.862	905.862	905.862	905.862
Totaal passiva	5.825.738	5.738.898	5.281.798	5.136.596	5.182.316

Toelichting op de uiteenzetting van de financiële positie

De uitgangspunten, die bij het samenstellen van deze begroting zijn gehanteerd, zijn vermeld in hoofdstuk 2 van deze begroting.

De geprognosticeerde balanscijfers lichten we hierna op hoofdlijnen toe.

Materiële vaste activa

In het bovenstaande totaaloverzicht zijn de afschrijvingen van de komende jaren verwerkt.

Financiële vaste activa

N.v.t.

Vlottende activa

De vlottende activa zijn het saldo van de passiva en de materiele vaste activa.

Reserves

Staat van reserves	Saldo 31-12-2023	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo 31-12-2024	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo 31-12-2025	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo 31-12-2026	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo 31-12-2027
Algemene Reserve	180.589			180.589			180.589			180.589			180.589
BESTEMMINGSRESERVES													
Investeringsreserve	364.245			364.245			364.245			364.245			364.245
Reserve kwaliteitsimpuls gebieden	1.100			1.100			1.100			1.100			1.100
Reserve Rotterdamse Reddingsbrigade	296.994	42.000	4.108	334.886	42.000	-	376.886	42.000		418.886	42.000		460.886
Reserve vervangingsinvesteringen	-			-			-			-			-
Afschrijvingsreserve	1.777.013		87.697	1.689.316		87.697	1.601.619		87.697	1.513.922		24.837	1.489.085
Subtotaal bestemmingsreserves	2.439.352	42.000	91.805	2.389.547	42.000	87.697	2.343.850	42.000	87.697	2.298.153	42.000	24.837	2.315.316
Totaal	2.619.941	42.000	91.805	2.570.136	42.000	87.697	2.524.439	42.000	87.697	2.478.742	42.000	24.837	2.495.905

Toelichting:

Algemene Reserve:

De algemene reserve heeft als belangrijkste functie het vormen van een buffer voor financiële tegenvallers.

Investeringsreserve:

Het doel van de investeringsreserve is het dekken van de kosten van nieuwe investeringen.

Reserve Rotterdamse Reddingsbrigade:

Deze reserve is bestemd voor het dekken van de kosten van vervangingsinvesteringen voor de Rotterdamse Reddingsbrigade.

Reserve Kwaliteitsimpuls gebieden:

Deze reserve is gevormd voor het dekken van de kosten van nieuwe ontwikkelingen. In 2021 worden geen mutaties voorzien.

Reserve Vervangingsinvesteringen.

Deze reserve is gevormd als dekking voor de toekomstige vervangingsinvesteringen. Voor het boekjaar 2023 worden geen vervangingsinvesteringen voorzien.

Reserve Afschrijvingen

Met ingang van 2018 wordt de reserve Afschrijvingen gevormd. Deze reserve is bedoeld ter dekking van de jaarlijkse afschrijvingen van investeringen met maatschappelijk nut die vanaf 2018 volgens de gewijzigde verslaggevingsvoorschriften moeten worden geactiveerd.

Voorzieningen

Staat van voorzieningen	Saldo 1-1-2022	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo 1-1-2023	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo 31-12-2023
Voorziening Groot Onderhoud	2.213.354	748.600	1.734.618	1.227.336	748.600	825.116	1.150.820
Totaal	2.213.354	748.600	1.734.618	1.227.336	748.600	825.116	1.150.820

Meerjarig perspectief verloop voorzieningen

Staat van voorzieningen	Saldo 31-12-2023	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo 31-12-2024	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo 31-12-2025	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo 31-12-2026	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo 31-12-2027
Voorziening Groot Onderhoud	1.150.820	748.600	618.136	1.281.284	748.600	990.891	1.038.993	748.600	677.327	1.110.266	748.600	547.524	1.311.342
Totaal	1.150.820	748.600	618.136	1.281.284	748.600	990.891	1.038.993	748.600	677.327	1.110.266	748.600	547.524	1.311.342

Voorziening groot onderhoud

Het doel van deze voorziening is het gelijkmatig verdelen van de lasten van groot onderhoud over de jaren. Hiertoe wordt jaarlijks een gelijkblijvende dotatie ten laste van de exploitatie gebracht. De werkelijke grootonderhoudskosten worden direct ten laste van de voorziening verantwoord.

Langlopende schulden

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

Dit betreft onderhandse leningen en waarborgsommen.

Vlottende passiva

De vlottende passiva zijn in de meerjarenraming constant gehouden.

Meerjarenraming

Deelproduct/product	Lasten			
	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Personeel	848.910	848.910	848.910	848.910
Materieel	1.980.993	1.976.885	1.099.685	1.036.825
Gebiedsbeheer	2.829.903	2.825.795	1.948.595	1.885.735
Personeel	-	-	-	-
Materieel	-	-	-	-
Plannen maken	-	-	-	-
Overhead	-	-	-	-
Personeel	24.300	24.300	24.300	24.300
Materieel	99.100	99.100	99.100	99.100
Bestuurlijke diensten	123.400	123.400	123.400	123.400
Personeel	121.900	121.900	121.900	121.900
Materieel	40.000	40.000	40.000	40.000
Financiële diensten	161.900	161.900	161.900	161.900
Personeel	26.100	26.100	26.100	26.100
Materieel	6.600	6.600	6.600	6.600
Juridische diensten	32.700	32.700	32.700	32.700
Totaal overhead	318.000	318.000	318.000	318.000
Overige kosten	-	-	-	-
Deelnemersbijdrage	-	-	-	-
Bijdrage Provincie Zuid-Holland	-	-	-	-
Bijdrage gemeente Rotterdam	-	-	-	-
Algemene middelen	-	-	-	-
Onvoorzien	-	-	-	-
Saldo gewone bedrijfsvoering	3.190.203	3.186.095	2.308.895	2.246.035
Totaal kredieten	-	-	-	-
Saldo van baten en lasten	3.190.203	3.186.095	2.308.895	2.246.035
Totaal mutatie reserves	42.000	42.000	42.000	42.000
Saldo	3.232.203	3.228.095	2.350.895	2.288.035

Baten			
Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
-	-	-	-
929.400	929.400	929.400	929.400
929.400	929.400	929.400	929.400
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
1.333.798	1.333.798	1.333.798	1.333.798
877.200	877.200	-	-
2.210.998	2.210.998	1.333.798	1.333.798
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
3.140.398	3.140.398	2.263.198	2.263.198
-	-	-	-
-	-	-	-
3.140.398	3.140.398	2.263.198	2.263.198
-	-	-	-
91.805	87.697	87.697	24.837
3.232.203	3.228.095	2.350.895	2.288.035

Saldo			
Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
848.910	848.910	848.910	848.910
1.051.593	1.047.485	170.285	107.425
1.900.503	1.896.395	1.019.195	956.335
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
24.300	24.300	24.300	24.300
99.100	99.100	99.100	99.100
123.400	123.400	123.400	123.400
121.900	121.900	121.900	121.900
40.000	40.000	40.000	40.000
161.900	161.900	161.900	161.900
26.100	26.100	26.100	26.100
6.600	6.600	6.600	6.600
32.700	32.700	32.700	32.700
318.000	318.000	318.000	318.000
-	-	-	-
-	-	-	-
(1.333.798)	(1.333.798)	(1.333.798)	(1.333.798)
(877.200)	(877.200)	-	-
-	-	-	-
(2.210.998)	(2.210.998)	(1.333.798)	(1.333.798)
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
49.805	45.697	45.697	(17.163)
-	-	-	-
49.805	45.697	45.697	(17.163)
-	-	-	-
(49.805)	(45.697)	(45.697)	17.163
-	-	-	-
(0)	(0)	0	(0)

Grondslagen voor de meerjarenbegroting

De grondslagen voor de ramingen in de meerjarenbegroting zijn vermeld in hoofdstuk 2 “Uitgangspunten”.

Vanaf 2023 vervalt de bijdrage van 150.000 euro vanuit Rotterdam. Vanaf 2022 neemt de jaarlijkse provinciale bijdrage af met 10%.

De meerjarenbegroting laat in:

2023 een tekort zien van 55.761

2024 een tekort zien van 207.160

2025 een tekort zien van 196.775

2026 een tekort van 1.066.028 en

2027 een tekort van 1.052.900

Voor 2023 tot en met 2027 is dit verwerkt als een taakstellende bezuiniging op beheer.

Toelichting op belangrijke ontwikkelingen

Structureel evenwicht

Voor een toelichting op het begrip “structureel evenwicht” wordt verwezen naar de toelichting bij het overzicht van baten en lasten (zie het begin van dit hoofdstuk). Het structureel en reëel begrotingsevenwicht wordt berekend door de totale lasten en baten te verminderen met de incidentele lasten en baten. Het saldo dat overblijft moet positief zijn (de structurele baten zijn dan groter dan de structurele lasten). De meerjarenbegroting is structureel sluitend. Er zijn vanaf 2022 geen incidentele baten en lasten voorzien.

In het structureel saldo van de begroting zijn de volgende structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves begrepen.

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Structurele toevoegingen					
- Reserve Rotterdamse Reddingsbrigade	42.000	42.000	42.000	42.000	42.000
Totaal	42.000	42.000	42.000	42.000	42.000
Structurele onttrekkingen					
- Reserve afschrijvingen	87.697	91.805	87.697	87.697	24.837
Totaal	87.697	91.805	87.697	87.697	24.837

Bijlage "Samenvatting bedragen per taakveld"

Verdeling taakvelden	2023		
	Lasten	Baten	Saldo
0.4 - Overhead	317.500	-	317.500
0.5 - Treasury	500	-	500
0.8 - Overige baten en lasten	-	-	-
0.10 - Mutaties in reserves	42.000	121.520	79.520-
5.7 - Openbaar groen en (openlucht) recreatie	3.089.198	1.993.880	1.095.318
0.11 - Resultaat van de rekening baten en lasten	-	1.333.798	1.333.798-
Totaaltelling lasten en baten	3.449.198	3.449.198	0

Bijlage "Conversiestaat"

Deelproduct/product	Lasten	Baten	Saldo
	Begroting 2023	Begroting 2023	Begroting 2023
Beheerinformatie	44.100	-	44.100
Uitvoeren Terreinspecties	59.500	-	59.500
Ondersteuning recreatie-, landschaps- en natuurbeheer	20.100	-	20.100
uitvoeren Terreinbeheer RO 30%	288.210	-	288.210
Omgevingscommunicatie	60.400	-	60.400
Beheer vastgoed en gronden (rentmeesterschap)	84.300	-	84.300
Toezicht en Handhaving	258.300	-	258.300
Vergunningen, ontheffingen en toestemmingen	34.000	-	34.000
Personeel	848.910	-	848.910
Regulier onderhoud Bos & Bepanting	67.000	-	67.000
Regulier onderhoud Gras & Open ruimte	334.300	-	334.300
Regulier onderhoud Waters & Oevers	277.500	-	277.500
Regulier onderhoud Wegen & Paden	117.400	-	117.400
Regulier onderhoud Lampjes & Overig	133.100	-	133.100
Oostvoornse meer	31.400	-	31.400
Dotatie voorziening groot onderhoud	753.800	-	753.800
Taakstellende bezuiniging	(55.761)	-	(55.761)
Rotterdamse Reddingsbrigade	98.000	140.000	(42.000)
Compensatie A15 (t/m 2023)	-	37.280	(37.280)
Afschrijvingen	184.356	-	184.356
Rente	50.293	-	50.293
Energie- en waterverbruik	21.000	-	21.000
Subsidies natuurbeheer	-	22.400	(22.400)
Belastingen	80.000	-	80.000
Verzekeringen	25.000	-	25.000
Advieskosten, taxatie en notaris	5.800	-	5.800
Huren en pachten	20.000	755.000	(735.000)
Vewgunningen, Ontheffingen en Toestemmingen	-	12.000	(12.000)
Veerdiensten	14.700	-	14.700
Publiciteit & voorlichting	12.600	-	12.600
Advieskosten Bezwaar en beroep	800	-	800
Materieel	2.171.288	966.680	1.204.608
Gebiedsbeheer	3.020.198	966.680	2.053.518
Vrijwilligers en actief burgerschap	42.300	-	42.300
Personeel	42.300	-	42.300
Materieel	-	-	-
Maatschappelijke betrokkenheid	42.300	-	42.300
Adviesdiensten o.m. strategische vastgoedontwikkeling	26.700	-	26.700
Personeel	26.700	-	26.700
Materieel	-	-	-
Ontwikkeling	26.700	-	26.700
Overhead	-	-	-
Accountmanagement	24.300	-	24.300
Personeel	24.300	-	24.300
Bestuurssecretaris/Secretariaat	96.500	-	96.500
Bestuurskosten	2.600	-	2.600
Materieel	99.100	-	99.100
Bestuurlijke diensten	123.400	-	123.400
Financieel beleid	7.100	-	7.100
Planning en control	114.800	-	114.800
Personeel	121.900	-	121.900
Accountantskosten	23.500	-	23.500
Bank- en treasurykosten	500	-	500
Fiscaal advies	16.000	-	16.000
Materieel	40.000	-	40.000
Financiële diensten	161.900	-	161.900
Aansprakelijkheid	6.400	-	6.400
Juridische ondersteuning	17.100	-	17.100
Procederen	1.300	-	1.300
WOB-procedures	1.300	-	1.300
Personeel	26.100	-	26.100
Advieskosten	6.600	-	6.600
Juridische diensten	32.700	-	32.700
Totaal overhead	318.000	-	318.000
Deelnemersbijdrage	-	1.333.798	(1.333.798)
Bijdrage Provincie Zuid-Holland	-	877.200	(877.200)
Bijdrage gemeente Rotterdam	-	150.000	(150.000)
Algemene middelen	-	2.360.998	(2.360.998)
Onvoorzien	-	-	-
Saldo gewone bedrijfsvoering	3.407.198	3.327.678	79.520
Totaal kredieten	-	-	-
Saldo van baten en lasten	3.407.198	3.327.678	79.520
Deelproduct/product	-	-	-
Mutatatie reserves	-	-	-
Reserve Rotterdamse Reddingsbrigade	42.000	33.823	8.177
Reserve afschrijvingen	-	87.697	(87.697)
Totaal mutatie reserves	42.000	121.520	(79.520)
Saldo	3.449.198	3.449.198	0